

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

A jegyzők.

A mai nap, a megyénkbeli községi- és körjegyzők napja. Ugyanis most ünneplik meg egyesületük fennállásának negyedszázados évfordulóját. De nemcsak ők ünnepelnek, hanem mindazok, akik ismerik a jelzett egyesület közhasznu működését. Hiszen a jegyzők egylete kivételt képez azon sok egyesület közül, amelyek csak papiroson léteznek. Ez az egyesület megtelet azon várakozásnak, melylyel működése, tevékenysége iránt viseltettünk.

Jegyzőinknek mai ünnepe, nem a szokásos jubiláris ünnep. Mi ugy képzeljük emez ünnepet, mely az egyesületnek minden tagja közzé szilárd kapcsott létesít. Az egyesület minden egyes tagjának a kitűzött célban való szoros egyesülése, záloga azon biztosra épített teltevésnek, hogy az ünneplő egyesület fennállásának második negyedszázada, kiváló eredményeket fog annakidején felmutatni.

Igen mi értékelni tudjuk emez egyesület, az egyesület minden egyes tagja munkásságának jelentőségét a községi életre, a jó közigazgatásra, egyesek érdekeire nézve. Nem az ünnepi hangulat, nem az ünneplők iránt való előzékenység,

hanem az igazi való szól belőlünk, midőn azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a jegyzők hivatásának lelkiismeretes betöltése, áldás, jótétemény községeinkre s azon sokoldalú ügykörre, mely a jegyzők kezében összpontosul.

Aki ösmeri a jegyzők munkakörét, készséggel fogja beismerni, hogy a jegyzők azon tényezők, akik a törvényes intézkedéseknek végrehajtói. A rendeletek papiroson vándorolnak egészen a jegyzőkig s csak itt, az ő kezükben nyernek alkalmazást, megoldást. Mert ez így van, könnyű belátni, hogy mily tömörked dolga van azon jegyzőnek, aki lelkiismeretesen tölti be kiválóan fontos hivatását.

Aki elismeri az eddig röviden elmondott igazságokat, meg fogja érteni, honnan származik azon élénk, azon meleg érdeklődés, melylyel a jegyzők jubileumi ünnepe iránt, a társadalomnak minden osztálya viseltetik. De az ünneplő jegyzők maguk is beláthatják, hogy tudjuk őket és munkásságokat méltányolni, mert velük együtt ünnepeljük azon évfordulót, melyről visszapillantunk egyesületüknek közhasznu munkásságára. Igen, velük ünneplünk és igyekszünk kifejezni azon megérdemelt becsültetést, mely az ünneplőknek legszebb jutalmuk.

Nem is lehet másként, ha azon jegyzőkről, azok ünnepéről van szó, akik minden idejüket a gondjaikra bizott község, vagy községek érdekében kifejtett, hasznos munkásságban töltik el. Ez a figyelem annál jobban eshet jegyzőinknek, mert a hivatásos eljárás során, nekik is bőven kijut a méltatlanságokból. Lehet ugyanis a jegyző bármily lelkiismeretes, bármily előzékeny, mégsem képesek mindenkinek tetsző munkát végezni. Vannak sokan, akik belátják, hogy a jegyzőnek hivatalából kifolyó kötelessége a reábizottakban olykor szigoruan eljárni; de sokan vannak, akik egyenesen a jegyzőt okolják, hogy adót szedet, hogy törvényeket, rendeleteket hajt végre.

De nem folytatjuk, hanem élünk a jubileumi örömmek hatása alatt és megfigyeljük, megjegyezzük, hogy az ünnep közös-e mindazokkal, akiknek érdekében oly fárasztó munkát teljesítenek a jegyzők. Ha volnának, akik nem akarják, nem tudják ünneplésük jelentőségét méltányolni, ne vessen ezeknek rövidlátása azon örömmünnepre árnyat, melyet a megérdemelt elismerés őszintesége tesz emlékezetessé azokra, akik ünnepelnek, ünnepeletnek és akik a jövő munkásságának eredményéhez gyűjtenek erőt a mostani jóleső tapasztalatokból.

T A R C A.

KÁLLAY ANDRÁSHOZ.

A „Régi dolgok” és „Ujabb idők” szerzőjéhez.

A „Régi dolgokat” okulásul irtad.

Az „Ujabb idők” is tanulságul nyílnak.

Ahányszor e könyvben buzgón olvastatok,

Szemem mindannyiszor örömkönytől ragyog.

Régi dicsőségnek alkonyuló tája,

Ósi nemzetségnek vihartépett fája, . . .

Lelki szemem előtt visszanyeri fényét,

Ha lángolni látom Kállaynak lelkét.

Az időt, a percet réges várva-vártam,

Hogy érte szívemet-lelkemet kitárjam,

És elmondjam bátran az ő nagy hibáját,

Melyért nemes szívét mindenek csak áldják.

Az a nagy hibája Kállay Andrásnak,

Hogy ő magán kívül soha nem hitt másnak;

Mint a lelke sugalt, azt követte híven,

És be is töltötte a legemberibben.

A hazának baját ki érezte jobban?

Az ő honfi szíve legelőbb megdobbant,

Ha a vészharang kong, ha veszély tornyosul,

Ha a bunak, a bajnak a kort veti okul.

A kornak szellemét, amely ádáz, sivár,

Mely a honszerelmet rég nem ismeri már,

*Mely szépet, jót, nemest, mindent lábbal tapod,
S mi szent volt előtted, fájón sirathatód.*

Dobogj nagyon soká áldott nemes kébel,

Ki a hazáért élsz és meg is halsz, ha kell.

Mely téged is gunyolt, a világ hadd lássa:

A honszerelmeknek nem lehet szebb mása.

Fénylő szövétnekül ragyogtasd szellemed,

Hogy e fényben járjunk, éljünk-haljunk veled.

A dicsőségért, mit tollad kivét itten,

Haló porodban is áldjon meg az Isten!

Irta, aki küldte.

A hatyulovag.

— Bajor levelek. —

V.

Linderhof, 1907. július.

Néhány napi zord, hűvös időjárás szobafogságra kényszerített bennünket, mely időt további utitervünk tanulmányozására használtuk fel. Majd a jámbor bajorokat ostromoltuk kérdésekkel, kik sok és érdekes dolgot meséltek a regényes multu hatyulovag király legendába illő különködéseiről, nőgyűlöletéről, a Falkenstein ormára tervezett, s Neuschwansteint is felülmulni akaró kastélyról, a Schachenberg tetején svájci stylben épült remete-

lakról, hol az emberektől elvonultan hallgatta a hegyi patakok zúgását és lavinák dörgését, mely ugy megegyezett lelke diszharmonikus hangulatával.

Az idő enyhül, s mi folytatjuk vándorlásainkat. A tiroli határ felé közeledve már messziről ragyog egy sűrű erdő közepén a Hubert-pavillon aranyozott rézkupolája. Odaérve nagy családással látjuk, hogy ez a kis pavillon biz csak közönséges égetett téglából készült erdei lak, mely csak ideiglenes megszállásra szolgált a királynak. De a kis lakocska ép ugy magába rejti a II. Lajos izlésére valló pompát és fényűzést, az elsülyesztethető asztalt, a selyemmel-báronnyal bevont falakat, az aranyhímzéssel diszitett ágyat, mint a többi bajor királyi kastély.

Tovább menve, vidáman folytatjuk utunkat. Az égen oszladoznak a felhőfátyolok, s végre — miközben kísüt a néhány nap óta nem látott nap is — elérjük az Ammer völgyében épült gyönyörű rokoko stylü kastélyt — a Tusculanumot (Linderhof) — mely a király életében gondosan el volt zárva a kíváncsi szemek elől.

A kastélyt gyönyörűen stylizált vásrács keríti körül, melynek három bejárata van. A főbejáratot — mely előtt II. Lajos márványszobra áll — egy gazdagon aranyozott s mű-

Az iskolai év kezdetével ajánlom a n. é. közönségnek **óriási raktáramat leányok és fiuk részére** u. m.

czipők, ingek, zsebkendők, harisnyák, tornaczipők és trikókat stb.

EISLER KÁROLY divatáruháza Nyiregyházán. Telefon 114.

Ha lehet a jelenből a jövőre következtetni, akkor mi és velünk sokan a legszebb reménnyel nézünk a jegyzők egyesületének munkássága elé. A jegyzői egyletek vannak ugyanis arra hivatva, hogy valamely törvényes rendelkezés fogyatkozásaira rámutassanak. A gyakorlat emberai, tehát a jegyzők azok, akik legjobban ismerhetik, hogy mi előnyös és mi hátrányos a kezeikbe összefutó ügykör sikeres ellátására. Mert ez így van, az egylet tudását, ismereteit veti és vetheti akkor latba, ha a mindennapi élet következményeivel össze nem egyeztethető rendelkezések megváltoztatásáról lesz szó.

Igy fogva fel a jegyzők és egyesületüknek hivatását, örömmel látjuk az egyleti élet frissességét, az egyleti tagok testvéries érzelmének őszinte megnyilatkozását. Olyan körülmény ez, melytől csak jót várhatunk. Igen, csak jót várhatunk már azért is, mert az érdeklődők beláthatják, hogy az ilyen egyesület elismerésre, méltánylásra számíthat.

A jegyző eddig is lelke, mozgató ereje volt a községi élet fellendülésének; ezután pedig még többet várhatunk azon egylet tagjainak tevékenységétől, mely egylet kiváló erővel lép fennállásának második negyedszázadába!

Kérelem Szabolcsvármegye közönségéhez.

E nyáron a Kolozsvári Ferenc József Tudomány Egyetem Földrajzi Intézetének megbízásából a Nyírség futóhomok területének földtani és földrajzi vizsgálatát végzem.

Miután azonban sem közigazgatási, sem más hivatali uton a terméketlen futóhomok területekről, illetve azok holléttéről semmi nemü utbaigazítást nem tudtam kapni: ez uton felkérem Szabolcsvármegyének a természettudományok iránt érdeklődő művelt közönségét, hogy könnyítsék meg a munkámat annyiban, hogy adják tudtul nekem, hogy hol, melyik község határában vannak

még olyan terméketlen homokbuckás területek, amelyeken jelenleg is fujja s alakítja a szél a buckákat vagy alakította nem régebbi közelmúltban.

Nagy időbeli nyereség volna ez rám nézve, ha így biztosan értesülve, egyenesen felkereshetném a már csak itt-ott szórványosan található helyeket; amelyek még megerősíték őseredeti állapotukat s amelyek a régi Nyírség sivó homokpusztájának utolsó maradványai.

Mert a Nyírség a magyar alföld e speciális darabja a legtipikusabb futóhomok területek egyike Európában, habár jelenleg a leggyönyörűbb kultúra fejlődött ki rajta.

E területen is, melynek természettudományi megismerése még nagyon hiányos, még nagyon sok megfajlásra váró feladat áll előttünk; s ezért alaposan hozzá kell látnunk a munkához, mert amit még ma könnyen megfajthatunk, azt már holnap a haladó kultúra talán egy megfajthatatlan rejtélyé alakítja át.

Tisztelettel kérem tehát ismételtlen a Nyírség közönségét, ne restelje e csekély fáradságot, amikor saját szűkebbkörű hazájának, az „akáclobos Nyírségnek” a megismeréséről van szó.

Nyiregyháza, 1907. augusztus.

Kállai-ut 11.

Nagy Jenő.

Egy püspök a „jövő“-ről.

Az emberiség tulnyomó része a má-nak él. Nem törődve a jövővel gondatlanul szagatja le minden napnak a virágát. A szegényházak zsuffoltsága, az elaggottak nyomorának a látása csak eltűnő nyomokat hagy az emberek fásult lelkében. Pedig a jövővel való törődés, a vénségről való gondoskodás mindenkinek maga iránti kötelessége. Ennek az elsőrangú szociális kérdésnek akadnak már hivatott szószólói, akik feltárják a mai nemtörődömség súlyos következményét és gondolkodóba ejtik a könnyenvevők nagy seregét. Ma gondolkoznak holnap már lehet, hogy lázas sietséggel igyekeznek jóvá tenni a multak hibáit.

Dr. Prohászka Ottokár püspök Székesfehérvár egyik jótékony intézetének a jubileumán gyönyörű beszédet mondott a szóbanlévő tárgyról, melyet közérdekűségénél fogva mi is leadunk.

A beszéd szövege a következő:

nal és vadszölővel befuttatott árnyas lugason vezetett keresztül, melynek végén hófehér márványlépcsőkön egy magaslatra jutunk fel, hol márvány oszlopok között a Szépség istennőjének: Vénusznak carrarai márványból kifaragott szobra áll — ez a Monopteros (Vénusztemplom) látása a régi Athén idealizmusát, vagy talán az egykori buja Róma erotizmusát juttatja eszembe.

Tovább menve egy igénytelen kis dombnál pihenőt tartottunk. Tág tudóval szívtuk be az ózondús fenyőillatot, midőn vezetők egyszerre csak feláll, int, hogy figyeljünk, majd a szikla egy pontját érinti, mire az zajtalanul nyílik kétfelé előttünk.

Egy káprázatos, bűvös álom lón valóvá szemünk előtt, a varázsérintésre egy tündérország ragyogott felénk a 15×16 méter óriási cseppkőbarlangból. A meglepetés és ámulat folytán részketve léptünk a grottába, melynek hasadékaiból egy fénytenger áradt felénk milliárd, váltakozó színű sugarakkal. A földöntúli káprázat elérte tetőfokát, szemünk nem tudtak betelni a gyönyörűségtől. A háttérben egy vizeses ontja ezüstös habjait a tóba, melynek tükrében egy felette lebegő szivárvány és körülötte részkető fényzőnnek mása fürdik vakítóan. A tavon egy rózsával, korallokkal és csokolódzó galambokkal körülfont

„Az emberi életnek is van gyökere és virága, van primitívebb s van fejlettebb tevékenysége; a gyökér s a primitívebb tevékenység a lét- és fajfentartás, a virág s a fejlettebb tevékenység pedig az ember szellemi erkölcsi, jogi virága, intézményei, lelki kultúrája. aki az utóbbi akarja, annak az előbbit is kell előmozdítania s biztosítania; a ki virág s illat után áhitozik, annak a gyökereket kell ápolnia s termékenységét óvnia. Azért jár e két tevékenység karonfogva s azért hármlik ránk mindkét érdeknek. a létfentartás s jobblét magasabb fokainak s azok biztosításának kötelessége.

A magyar társadalomnak hatványozott buzgalommal kell ezen dolgoznia; munkásnépnek meg kell teremtenie a jobblét intézményeit; magasabb szintjára kell emelnie az életmódot, biztosítania kell sorsát az eshetőségek ellen; szövetkezetei adjanak neki kenyeret, mikor karjai lehanyaglanak s rokantságában gyámolítsák s vigasztalják életének alkonyát. Sürgeti azt a környező, magasabb fokon álló társadalom; sürgeti a fejlődésnek, a több embernek bennünk is felébredt öntudata. Elmaradtunk; népünk a rendiség szellemében lefogva igénytelen egyszerűségben élt. oly háztartással, mely az európai ember csodálkozását hívta ki. Munkásviszonyaink a kis és nagyiparban is csak az utóbbi években változtak el előnyösebben. Az új életmód, az öntudatosabb ember léte most kopogtat ajtónkon erősebben s ki nem vonhatjuk magunkat igényeinek kielégítése elől.

Itt van helye a szociális társadalmi tevékenységnek: itt lépnek föl az új feladatok s az új kötelességek úgy a munkásrétegk, mint az egész társadalommal szemben. S e kötelességek elől ki nem tér sem a nagyközönség, sem a munkásság.

Példa rá ez az egylet, a „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete”, mely ma itt gyűlést tart, hogy eszméit terjesse s a társadalmat éppúgy, mint a munkásságot céljai, törekvései iránt érdeklődésbe vonja. Egyesült benne a társadalom áldozatkészsége a munkások öntudatos s reális törekvéseivel; összegyűjtött oly tőkét, mely az egyletet a társadalmi, humanitárius egyletek leghatalmasabbjai közé emelte; kezdete óta annyi ügybuzgóságot, annyi nemes érzést s testvéri összetartást foglal le amennyiről csak lelkes híveink álmodhattak s számottevő, nagy anyagi segítyek mellett a legáldásosabb befolyást gyakorolta munkásainkra. Meggyőzte őket, hogy igenis a jobblétre való törekvés s az élet esélyeinek biztosítása nemes s elengedhetlen köte-

vésziesen kovácsolt vasajtó képezi, mely fölött négy márványalak egy remekszép erkélyt tart a vállán, honnan elragadó kilátás nyílik a versaillesi mintára ültetett szőnyegkertre, melyet szobrok, szökőkutak, tavak s hattyúk tesznek változatossá.

A márványoszlopos előcsarnokban XIV. Lajosnak — a napkirálynak — bronzból készült lovas szobra áll, fölötte a menyezeten egy sugarakkal övezett napkorongban e három szó olvasható:

Nec pluribus impar.

A lépcsőházból — melyben III. Napoleon ajándékát, egy Eszter képével ellátott sévres-i porcellán vázát őrzik — az emeletre érünk, hol II. Lajosnak a napkirálya emlékeztető pazarul berendezett tiz szobáját mutatják. A látvány nem új itt sem. Gobelin szobák, sárga-, rózsaszínű-, kék- és lilatermek, tükörterem, ebédlő a sülyeszthető asztallal, gazdag aranyhímzésű függönyök, kínai és japáni porcellán nippek, rózsafa butorok, mythologiai freskók és szobrok emlékeztetnek a már látottakra, a hálósobát kivéve, melynek díszága egymaga százezreket ér, s a mely fölött a menyezeten XIV. Lajos menyemenetele látható.

A kertbe leérve utunk egy borostyán-

kagylóalakú aransajka uszik tova, melynek orrán Amor feszíti íjját felénk. A hímződőlő tündércsokolnakot — melyben a hattyulovag király oly gyakran ringatta el magát Lohengrinnak öltözve földöntúli álmokba, ábrándokba — egy arany evezőpár kormányozza. Fenn a csalfa Loreley csábit szerelomére, miközben aranyfésűvel fésüli az aranyhaját. Elöl Vénusz ígész alakját látjuk, amint tekintete szenvedélyes szerelémel csüng az ölében buján hozzásimuló Tannhäuserhez, mialatt gráciák, nymphák és amorettek virágokkal szórják őket tele, rózsaláncokkal övezvén alakjaikat. Feljebb — 7 méter magasban — egy kis erkélyen 2 méter hosszú divány áll, honnan II. Lajos a fantáziájaalkotta tündérragyogásban gyönyörködött . . .

De bármennyire is elbűvölök e grotta csodái, az ember ki kívánczik e mesterkelt paradicsomból, s a káprázattól betelt lélek Tannhäuser szavait idézi: . . . de én e körből messze mennék, a zöld vadon árnyán pihennék, hol mosolyog a tiszta kék ég, rózsás palástban virul a rét, hol a madárka zengve csattog, s mélián beszélnek a hangok . . .

VI.

Starnberg, 1907. július.

Tehát elérkeztünk kirándulásaink utolsó

Telefon sz. 129.

Ruhadiszkek és napernyők

Telefon sz. 129.

a legnagyobb választékban kaphatók

Kohn Ignácz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

lesség, melyet nem teljesíteni szégyen. is gyávaság is. S ugyanakkor öntudatokra hozta, hogy ezt a kötelességet nekik önmaguknak kell teljesíteniök, s bármily foku társadalmi segítség mellett a föladat megoldóinak első sorban maguknak a segílyt élvező munkásoknak kell lenniök.

S a munkások megértették e komoly kötelességet; átértették helyzetüknek tarthatatlanságát s mert a szó nemes értelmében öntudatosak voltak; volt lelkük hozzá áldozatok árán is megteremteni boldogulásuk biztosítékait.

Ezt tisztelem én a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyeletében: szociális, önszegélyző jellege van, irányzata a legnemesebb testvériség, s nem osztályharcot prédikált, s nem hadakozni tért. honem ébresztetni, tömöríteni igyekezett s ránevelte a munkásságot, hogy érezve erejét, dikciók helyett tegyen. S ebben a nehéz föladatoldásban még abban is előnyösen üt el más ez irányu magyarországi szociális mozgalmaktól s intézményektől, hogy a maga lábán áll s nem az államhoz fordul első sorban, hanem maga segítette önmagán s a siker ritka mértékben kísérte ez önszegélyzési kísérleteket.

Legyen isten áldása rajta! Fejlődjek haladjon, foglaljon tért a magyar munkásosztály széles rétegeiben! Éreltesse mindenütt azt a fölfogást, hogy a társadalmi bajokon erőteljesen csak az illető osztály közreműködésével lehet segíteni. Az mozogjon az induljon az az osztály hasson ki a többiekre a mely szenved: de ne utazzék csak frázisokban s teoriákban hanem teremtsen intézményeket, melyek a mellett, hogy a jobblét forrasai, egyszersmind futóárkul, sánczul szolgáljanak hódításának harci vonalain.

E törekvésekben a társadalom minden tagja kezét fog a munkások megélhetését, kiérdemelt nyugalmát, szerencsétlenségük enyhítését czélzó intézmények megteremtésében. Testvéreknek bizonyulnak, ha e czélt lelkesen szolgáljuk. S ha sokan a czeziáldemokráciát új vallásnak mondják, mi e testvéri szeretetben, ez igazi szociális egyetértésben s együttműködésben a régi vallásra, a szamaritan olajos kezére mutatunk. Legyen e társadalmi kötelességünk teljesítése oly édes, mint a szeretet, oly erős mint az áldozat, oly istenes, mint a vallás s a fáradt vagy rokkant munkások békéje s boldogulása lesz dicséretünk s örömünk!

Zászlónk alá egyre tömörülnék. Örömmel hallok, hogy Nyiregyházán is megértették a kör szavát és megalakítottak a 150-edik főköt. Isten novével előre!

Pénteki levél.

Közös háztartás.

Eloolvastam a dr. Nagy Dezső ur levelét, elolvastam a de Grobois Nandin asszony ismertetését a nagybecskereki közös háztartásról.

Nem vagyok meggyőzve. Ezekkel sem, azzal sem, hogy azóta ismét alakult már valahol egy közös konyha. A város nevét szokásom szerint elfelejtettem.

És megmaradok amellett, hogy ez a közös háztartás voltaképpen csak: vendéglő. Hogy vajjon Nebenmayer dirigálja-e, mit egyem, vagy öt-hat asszony állapítsa meg hetenként — a de Grobois asszony közlése szerint félnapokon át tartó kis üléseken — az teljesen mindegy. Nem az én akaratom, nem az én kívánságom érvényesül, ennem kell, amit elém tesznek.

Sőt még nem is teszik hát elém. Érte kell küldjek cselédet, aki ott vár, míg rákerül a sor, aztán kotyogtatja haza nekem nyári melegben, vagy majd a télen, s egyem otthol azt a kimért, eláporodott, összeállott ételeket. Amikéit sokszor megsajnálom azt a csöpp kőmiveslányokat, akik eszik az épülő tal tövében kis vászon szilkékből egy bádognakállal azt az összeállott galuskákat. Kénytelenségből azok is, hogy azonban a magam szántából tegyem: azt már nem.

Olcsóbságot sem találok benne. Három felnőtt és két gyermeknek elég másfél porció ebéd és vacsoraért fizet a tag havi 105 koronát. Mondják, bőségesen elég. Elhiszem, az ellenkezőjét nem tudhatván. Azonban hát ez kerek ezerkétszázhatvan korona esztendőn át. És csak ebéd-vacsora. Már most hol a reggeli, az oszonna? Ezeknek az ára és az elkészítésükkel járó fáradság? És, ha egyébre nem, az ételhordás miatt okvetlen szükséges cseléd bére? Nem hiszem, hogy tuloznék — számítsa ki jobban akármelyik gazdasszony, aki gyakorlatásban van — hogy ezekkel együtt fölmegey a napi étkezés költsége kétezer koronára. Nyiregyháza város intelligenciájának az átlagos évi jövedelme ötezer koronánál nem több. Nos hát, ilyenféleképpen rendes kétötöd részét elköltik a napi élelmezésre. Ennél többet akkor se költötték, amikor az ebéd-vacsorát is odahaza főzték.

Nem részletezem — nem értek hozzá — mennyit tud egy gazdasszony az otthol való gazdálkodásnál takarékoskodni nagybanvaló beszerzéssel, elhullott zsiradéknak, zöldségfélének házi értékesítésével. Azonban én a nyiregyházi asszonyoktól még a főzést, a

családjuk számára való mindennapi eledelnek megfőzését magát elviselhetetlen teherképen fölpanaszolni sohasem hallottam. Sőt, amennyire én meg tudom itélni, nem is éppen az ebéd és vacsora megfőzése a legnehezebb házi dolog. Marad még, ha ezt a kötöt kivesszük, éppen elég. A mosás, — juj — a padlóvikszelés, az u. n. nagytakarítás, vasalás, amiket mind meghagy a közös háztartásnak nevezett, lényegében azonban csak közös konyha a nagybecskereki asszonyoknak. És ez még mindig nem az, amire spórolják hát az idejüket: a gyermekgondozás.

Hát hiszen csak csinálják tovább a közös konyhákat szerte az országban, én azonban alig hiszem, hogy Nyiregyházán csak egy asszony is akadna, aki irigyelné a becskereki asszonyok ebédjét.

Felvétel a nyiregyházi ág. hitv. evang. főgimnáziumba.

a) A jövő 1907—8-ik iskolai évre szeptember hó 2., 3. és 4-ik napjain d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5. óráig a főgimnáziumi épület emeleti részében vesszük fel a jelentkezőket.

Ezt megelőzőleg augusztus hó 30—31-én a javító- és pótló vizsgák tartatnak.

Az egyes osztályokba való fölvételre az előző osztályoknak sikeres elvégzéséről szóló bizonyítvány jogosít. Az ötödik (V.) osztályba fellépő tanuló szülei, vagy azok beigazolt helyettese, kötelesek a beiratás alkalmával kijelenteni, hogy fiok, illetve gyámoltja a görög nyelvet fogja-e tanulni, vagy a görög nyelvet helyettesítő tanfolyamba kívánják-e azt felvétetni.

Az intézet bármelyik osztályába itt először belépni szándékozó tanuló szüleinek vagy azok helyettesének kiséretében köteles jelentkezni s az előző osztályokról szóló összes bizonyítványait kívánatra felmutatni.

A tanévet szeptember hó 5-én, csütörtökön d. e. 9 órakor nyitjuk meg. Ugyanezen napon kezdődik a rendes tanítás.

b) Iskola fizetések. Az egész évi tandíj 60 korona, mely felerészben a beiratáskor, másik felerészben február hó 1-én előre fizetendő. Az igazgatónak nincs joga fizetési halasztást engedélyezni. Fizet továbbá minden tanuló — és pedig a felvétel alkalmával — 4 kor. felvételi-díjat, az országos nyugdíjalapra 6 koronát, a gimnáziumi alapra 2 koronát, az ifjusági könyvtárra 1 koronát. Ezen díjakon felül az ev. reform. és az izraelita tanulók 6—6 korona vallástanítási

állomására, a hattyulovag, Lajos király szomorú élettörténetének — utolsó fejezetéhez.

Isten veletek hát, ti vadregényes csodaszép bajorlapok, de sok bájos és idyllikus órát is szereztetek nekünk . . .

S amint itt állok, búcsút intve e tájnak, a starnbergi tó hullámfodornélküli tükrében mosolyogva intenek vissza a partról a várak, villák, erdők, ligetek, jobbra tőlem — Feldafing mellett — Erzsébet királynéknak egykori kedvenc kis villája, balról Wagner Richardnak, a hattyulovag királytól ajándékba kapott villája, melyben egyik hatalmas művét, a „Nürnbergi mesterdalnokok“ c. operáját írta, — amott a háttérben kéklő havasok vesznek a ködbe, a vizen néhány egyszerű csolnak ringatódzik, hej! nem így volt itt hajdanában, midőn fejedelmi családok óriási aranyhajón (bucentoro) vadásztak a vízbeüldözött szarvasokra, melyet lakoma, — majd pedig ha le szállt az éj — zene, tánc és tűzijáték követte . . .

Most a szomorúság ütött itt tanyát. Ülünk csolnakba s evezünk át II. Lajos utolsó óráinak szomorú színhelyére.

A Berg-kastélyhoz érve csöndes áhítat-

tal szemléltük a hattyulovag angol stýlben épült kéjlakát, melynek falai — mint mondják — sok titokzatos regénynek voltak tanúi. Majd vadrózsákkal ékes lombfolyosón haladtunk keresztül, melyen piros Pünkösöd napján naplemente után — ugy 7 óra tájban — tette meg utolsó útját, udvari orvosával, Dr. Guddenal II. Lajos bajor király, szerencsétlen hőse bajor leveleimnek.

Az 1886. évi június 14—15-iki lapokban röviden a következőket olvashatjuk:

„Egy örízetlen pillanatban a király a tóba vetette magát, utána hű orvosa, Dr. Gudden. Irózatos küzdelem lehetett közöttük, míg mindkettőjüket magával sodorta — a hullámsír.

Ez a hétköznapi tragoedia volt a szerencsétlen király sorsa, ki betegsége dacára a művészetekben Európa középpontjává tette országát, s ki többek, nemcsak Wagner Richardnak, a zenedráma megteremtőjének, de néhány „magyar“ festőnek (Benczur Gyula, Liezenmayer Sándor stb.) is nagy pártfogója volt.

S bár II. Lajos tündérpalotái- és egyéb passzióival a bajor kincstárt évekre kiható

válságba sodorták, oly rokonszenv kísérte sirjába, mint kevés uralkodót.

Most nemsokára ismét aktuális lesz a bajorkérdés. Jelenleg II. Lajos öcsöce: I. Ottó ül a trónon, ki Fürstenriedben oly nagyfoku tébolyban szenved (36 év óta) hogy a ruhát sem tűri magán. Luitpold trónörökő pedig — ki már II. Lajos alatt vezette az ország ügyeit — 1821. márcz. 12-én született — tehát ma 87-ik évében van. A trón- vagy uralkodóválság egy-két év — talán csak hónapok kérdese, mely azonban remélhetőleg csendes elintézést fog nyerni.

Hisz barátságosabb, jobb indulatu és dynasztikus érzelmeiben hívebb nép alig van a bajornál, mely kegyeletes szeretettel csüngött királyán akkor is, amidőn az már nem tudta viszonzni ezt a szeretetet . . . s nem nehezelt ezért a beteg királyra, kinek neve pusztá említésére ma is felragyog a hű alattvaló arca, s fájdalmas enthusiasmmal zeng legendákat, dicsőhymusokat a sympathikus hattyulovagról.

Sereghy Elemér.

(Vége.)

Pontos
kiszolgálás!

Az iskolai idény alkalmából ajánlom a n. é. közönségnek dusraktáramat:
uri, női és gyermek fehérneműek, harisnyák, kez-
tyűk, zsebkendők, ruhadiszek és minden e szakmába
vágó cikkekben.

STERN SÁNDOR uri és női divatüzlete
Nyiregyházán, Pazonyi-utca 2.

Olcsó
szabott árak!

dijat fizetnek, az illető egyházi hatóságok rendelkezése értelmében.

Tandijelengedésben szegény és jeles előmenetelű, jó magaviseletű tanulók részesíthetők. Kérvényüket az igazgatónál augusztus hó 15-ig nyújtják be, később beadott folyamodást figyelembe nem vehetünk. Első osztályba lépő tanuló tandijelengedésre igényt nem tarthat.

c) *A zenében* magát kiképezni akaró ifjúság beiratás végett Santroch Alajos ének- és zenetanítónál azonnal a tanév elején jelentkeznek. A tanév elején való jelentkezés egész évre kötelező s a díjak egész évre havi vagy félévi részletekben fizethetők.

Tanulhatnak hegedűt, zongorát, cimbalmot és gordonkát.

A zenetanítás menetét a tanártestület felügyelete alá rendelte a kormányzótanács. Díjak a mult éviéik.

d) *A tápintézetbe*, mely szeptember elején nyílik meg, a jelentkezés rendje szerint, korlátolt számban vétetnek fel a tanulók. Ebéd, vacsora egész évi díja 130 kor. A tápintézeti alap minden felvett tanulóért még 60 koronát fizet az ellátásért. A felvételre a tápintézeti felügyelő tanárnál, (ephorus) Mészáros Ferencnél lehet jelentkezni. A díj fele ugyanott előre fizetendő.

e) *Magántanulók* szintén az év elején iratnak be, szeptember 15-ig az igazgató veszi fel őket, azután csakis a tanártestület, illetőleg a felettes hatóság engedélyével vehetők fel. A beiratás alkalmával minden magántanuló 30 korona felvételi díjat köteles fizetni.

Egyebekben a hozzám fordulóknak szívesen adok felvilágosítást.

Nyiregyháza, 1907. augusztus 9.

Leffler Sámuel,
főgimnáziumi igazgató.

HIREK.

Ünnepélyes istenisztelet. Ő felsége születés napján e hó 18-án és Szent István király napján, f. hó 20-án, a r. kath. templomban ünnepélyes isteniszteletet rendeznek.

Megyegyülés. Szabolcsvármegye törvényhatóságát a főispán f. hó 22-ére rendkívüli közgyűlésre hívta össze. A kisebb fontosságú tárgyakon kívül Zemplénmegye átirata folytán tárgyalni fogják a büntető törvénykönyvnek a tényleges katonákra való kiterjesztésének a kérdését. Foglalkoznak a közmívelődési ház létesítésével, a kisvárdai tűzoltóság átalakításával, a nagykállói közlegelő megvásárlásával, a nyiregyházi mértékhitelítő állás betöltésével is.

Anyakönyvi kinevezések. A főispán Adorján Kálmán jegyzői irnokot a balsai, Román János r. k. tanítót a timári s végül Csiha Géza jegyző-gyakornokot az ófehértói kerületbe anyakönyvvezető-helyettesnek kinevezte.

Képviselői közgyűlés. Tegnap délután tartott gyűlésében a város képviselőtestülete kimondta, hogy a Grósz L. H. indítványának elvetésével a Morgót felépíti. A cserkeszi korcsma és iskolára nézve létrejött cserét jóváhagyta. Ezen kívül egy pár kisebb fontosságú ügyet intézett el.

Dalárdisták Egerben. Koszorus dalegyletünk vasárnap este kitünően sikerült dalestélyt rendezett a Korona udvarán. Viharos tapssal honorált a közönség minden egyes számot. Csütörtökön indultak el városunkból a dalárdisták, hogy a következő napokon Nyiregyháza város színeivel Egerben felvegyék a küzdelmet. Lapunk zártáig nem érkezett hír ottani szereplésükről, de a jelek szerint az elsők között lesznek az eredmény kihirdetésénél.

Az új iskolaszék. Folyó hó 12-én alakult újra Nyiregyháza város iskolaszéke. Elnökké a tanítás megszűnését: Martinyi Józsefet, II-od elnökké Prok Gyulát, az iskoláztatás lelkes szószólóját választották meg. Jegyzőül Kardos Istvánt, a polg. fiúiskola fiatal, de magas miveltésű igazgatóját, továbbá Werner Lászlót, az iskolaszék régi tehetséges tagját kérték fel. A gondnoki tisztelet a polgári leányiskolára és óvódára nézve Adorján Ferencsel, a polgári fiúiskolára vonatkozólag dr. Bartók Jenővel, a hosszuháti és nagyla-

posi elemi iskolára pedig Klár Sándorral töltötték be. Minda három arra érdemes férfi, akik eddig is sokat tettek az iskoláztatás érdekében.

Halálozás. Mély megdöbbenéssel, a legőszintébb részvétellel fogadtuk ama gyász hírt, hogy özv. Zierék Edéné sz. Kralovánszky Jolán önként eltaszította magát az életet. Amióta ugyanis fia, akit imádásig szeretett, öngyilkosságot követett el, a legjobb édes anyja vigasztalhatlan volt. A mérhetlen fájdalomtól megtört anyaszív odavágyott, ahol feledhetlen fia pihenő örök álmát. A rokonok szereteteinek megnyilatkozása, a legteljesebb részvét vigasztalása, nem volt képes megnyugtani azon anyát, akinek minden reménysége egyetlen fia volt. Álmatlanul átvirasztott éjeleken, keserű könyvezések között átküzdött napokon, folyton a fiától való megváltás rettenetessége lebegett szemei előtt. Megtelt és kiüritett a méregpohár. A megsebzett anyaszívet megfagyasztotta azon halál lehetete, mely érzékeny csapásokat mért reá. Mult szerdán délelőtt ritkán tapasztalható, nagy és általános részvét kísérte sirjába a legjobb anyát, a jó gyermeket, a szerető rokont, a nemesen gondolkodó jószágos urnót. A fájdalomtól lesújtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Kralovánszky Lászlóné Blahunka Terézia édesanyja; Kralovánszky Etel Fejér Imréné, dr. Kralovánszky László és Kralovánszky Kálmán testvérek, számos rokonuk nevében is, fájdalommal tudatják, hogy a kedves gyermek és szeretett testvér: Özv. Zierék Edéné Kralovánszky Jolán folyó hó 12-én, délután 1 órakor, rövid szenvedés után, életének 56-ik évében, elhalálozott. A megboldogult drága tetemei folyó hó 14-én, délelőtt 10 és fél órakor fognak az ágostai ev. egyház szertartásai szerint, a Sóstói-uton fekvő gyászházból a Morgó-temetőbeni családi sírboltban, örök pihenőre elhelyeztetni. Nyiregyháza, 1907. augusztus 12. Ádás és béke lebegjen namvai felett!

Nyilvános nyugtázás. A városi dalegylet által folyó hó 11-én este a Korona udvarán megtartott dalestélye úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült. A diszes közönség sorában ott láttuk: méltóságos Kállay András urat, a dalegylet védnökét, a helybeli közöshadseregbeli és honvédségi tiszteket csaknem teljes számban, továbbá a helybeli társadalomnak számottevő sok tagját. Ezen alkalommal az egri országos dalverseny céljaira felülfizettek a következők: Az ügyvédkar koszoru gyűjtéséből 20 kor., mélt. Meskó László államtitkár adománya 10 kor., Erdey Kálmán 10 kor., Eckert Elek 5 kor., ifj. Kállay András 8 kor., Lázár Kálmán és Karner József 3—3 kor., dr. Szokolay Gyula, Ruzsonyi Pál 2—2 kor., Jánosky László, Vityi József, Oberländer N., Kovács András 1—1 koronát. A dalegylet részéről hálás köszönet.

Jubileum. Tegnapelőtt szép ünnepélyt rendezett a Budapesti keleti pályaudvaron lévő postahivatal személyzete Mándoki Miklós főtisztnek, vármegyénk szülöttének a tiszteletére. 25 éves szolgálatának a jubileuma alkalmából értékes ajándékokkal lepték meg.

A nemzeti szalon Nyiregyházán. A nemzeti szalon vezetősége a napokban állította össze őszi programját. Budapesten főleg Linek-féle képekből rendez nagyobb kiállítást. Ezenkívül a vidéken is bemutatja gyűjteményét és újból lerándul Nyiregyházára.

Cabaret-estély Nyiregyházán. A Nyiregyházi Iparos Ifjak Önképző Egylete f. hó 25-én, az ipartestület dísztermében, jótékony célú cabaret-estélyt rendez. Az estélyen Balassa Leona, az orsz. színi-akadémia jelesen végzett növendéke, Szimbolínecz János, gör. kath. éneklész, Berégi Dezső városunk elismert jó szavalója közreműködésével, az iparos ifjak egylete műkedvelőinek színe-java vesz részt.

Szabad tanítás. A Budapesti Hírlap f. hó 11-iki számában közli, hogy a fővároson kívül ezidőig csak Nyiregyháza határozta el a szabad tanítás behozatalát. Ehez a jelenséghez hosszabb kommentárt fűz és méltatja a közmívelődési ház létesítéséért pályázó városnak a kulturális intézményekkel szemben tanúsított áldozatkészségét.

A jegyzői multság rendezői tudatják, hogy mindazok, akik valami tévedés folytán a f. hó 17-edik multságukra meghívót nem kaptak, ne vegyék ezt tőlük rossz néven, mert ők arra minden intelligens embert szívesen látnak.

A dohánybeváltás reformja. A pénzügy-miniszter fontos változtatásokat hozott be a magyar gazdasági egyesület kezdeményezésére. Polgári biztosok helyett ezután a vármegyék gazdasági egyesületek javaslatára, a gazdasági egyesületek szövetsége nevez ki bizalmiférfiakat.

Miniszteri döntés a keskenyvágányu vasutak ügyében. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a keskenyvágányu vasutak építését nem fogja támogatni. Ezek a vasutak bénítólag hatnak a forgalom lebonyolítására, mivel a Máv. kocsijai nem mehetnek át rajtuk. Keskenyvágányt ezután csak iparvasutaként lőüzemmel fog engedélyezni.

Nyomdász-gyűlés. Folyó hó 15-én megalkották a nyomdászegylet nyiregyházi csoportját. Elnökké Schmidt Mihályt, alelnökké Ilosvay Lajost, pénztárnokká Borbély Sámuel, jegyzővé Kazimir Károlyt, ellenőrökké Szentesy Pált és Feuerstein Jenőt, könyvtárnokká Davidovics Jenőt választották meg.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A helybeli ág. h. ev. ifjúság f. hó 11-én a helybeli ág. h. ev. templom belső berendezésének alapja javára rendezett műkedvelői színelőadásán és táncmultságán jegyeiket megváltani szívesek voltak a következők: Möricz Józsefné 20 K, Kállay András, Májerszky Barnabás, Häffel Lajos, Nagy Pál, Palicz Jánosné, Konthy Gyula, Bodolóczky Lajos, Bálint András, Mihálik József, Violorisz Andrásné 10—10 K. Felülfizetni szívesek voltak: Gróf Desevffy Fiverek 40 K, Bálint András 10 K, Czakó Ferenc 7 K 20 fillér, Bálint Károly 6 K, Szilvássy Mihály 5 K, Groman Géza 4 K 80 fillér, Paulik János, Kucsera Mátyás 4—4 K, Ruttkay Gyula 3 K, Tirpák Mihály, Csicseri Jánosné 3:80—3:80 K, Koller Jánosné 2:80 K, Palicz Pálné, Szántne Károly 2:40—2:40 K, Miholecz N. 2 K, Szikora Pál 1:80 K, Gunczel Gyuláné, Pokareczki Pálné, Mikler Jánosné, Berky Jánosné, Kondás Józsefné, Karasz János 1:20—1:20 K, Sarok Gyuláné, Huray Péterné, Pingor János, Németh József, Szücs Balázs, Magera József 80—80 fillér. Mindazoknak, kik jegyeiket megváltani, felülfizetni s a multság lefolyásánál közreműködni szívesek voltak, az ág. h. ev. ifjúság nevében hálás köszönetét nyilváníttja: a rendezőség.

Közgyűlés. A nyiregyházi kereskedő alkalmazottak betegsegélyző pénztára vasárnap délelőtt 11 órakor a pénztár helyiségében közgyűléss tart.

Kutba esett gyermek. Nagy riadalmat okozott kedden a Kossuth-utcán egy 5 éves gyermeknek, Grósz Jakabnak a kutbaesése. A víz magassága azonban olyan csekély volt, hogy nem fult bele. Szenvedett sérülései is jelentéktelenek.

Mérget ivott. Povazsanyecz János helybeli napszámos megunta az életét. Bucsulevele szerint úgy akart meghalni, hogy a teste ne legyen eléktelenítve. Feloldott tehát 3 pakli gyufát és megitta. A szomszédai azonban észrevették tettét és orvost hívtak hozzá. Ma már tul van a veszélyen.

Szabolcsmegye vezet. A folyó év június haváról készített statisztikai kimutatás megdöbbenő adatokat tár elénk. Az ország vármegyéi közül legtöbben Szabolcsmegyéből vándoroltak ki. 203 utlevelet adott ki alispánunk. Utánunk Zemplén (192), Borsod (147), Vas (142), Veszprém (109), Szatmár (108) következnek.

Az állami tisztviselői orsz. egyesülete ezután kéri fel a szabolcsmegyei állami tisztviselőket, hogy a Szegedre összehívott kongresszuson való részvételi szándékukat mielőbb jelentsék be a vezetőségnek. (Cím: Bpest, Albrekt-u. 11.)

Megszűnt ragályfészek. Az Ér-folyó tisztántartása érdekében tett felszólamlásunknak megvan a kívánt eredménye. A főkapitány, mihelyt értesült a visszasságról, azonnal elrendelte a szücsök kitelepítését és a folyó partjain talált tisztatlanság fertőtlenítését.

dijat fizetnek, az illető egyházi hatóságok rendelkezése értelmében.

Tandijelengedésben szegény és jeles előmenetelű, jó magaviseletű tanulók részeshetők. Kérvényüket az igazgatónál augusztus hó 15-ig nyújtásuk be, később beadott folyamodást figyelembe nem vehetünk. Első osztályba lépő tanuló tandijelengedésre igényt nem tarthat.

c) *A zenében* magát kiképezni akaró ifjúság beiratás végett Santroch Alajos ének-és zenetanítónál azonnal a tanév elején jelentkeznek. A tanév elején való jelentkezés egész évre kötelező s a díjak egész évre havi vagy félévi részletekben fizethetők.

Tanulhatnak hegedűt, zongorát, cimbalmot és gordonkát.

A zenetanítás menetét a tanártestület felügyelete alá rendelte a kormányzótanács. Díjak a mult éviéik.

d) *A tápintézetbe*, mely szeptember elején nyílik meg, a jelentkezés rendje szerint, korlátolt számban vétetnek fel a tanulók. Ebéd, vacsora egész évi díja 130 kor. A tápintézeti alap minden felvett tanulóért még 60 koronát fizet az ellátásért. A felvételre a tápintézeti felügyelő tanárnál, (ephorus) Mészáros Ferencnél lehet jelentkezni. A díj fele ugyanott előre fizetendő.

e) *Magántanulók* szintén az év elején iratnak be, szeptember 15-ig az igazgató veszi fel őket, azután csakis a tanártestület, illetőleg a felettes hatóság engedélyével vehetők fel. A beiratás alkalmával minden magántanuló 30 korona felvételi díjat köteles fizetni.

Egyebekben a hozzám fordulónak szívesen adok felvilágosítást.

Nyiregyháza, 1907. augusztus 9.

Leffler Sámuel,
főgimnáziumi igazgató.

HIREK.

Ünnepélyes istentisztelet. Ő felsége születés napján e hó 18-án és Szent István király napján, f. hó 20-án, a r. kath. templomban ünnepélyes istentiszteletet rendeznek.

Megyegyülés. Szabolcsvármegye törvényhatóságát a főispán f. hó 22-ére rendkívüli közgyűlésre hívta össze. A kisebb fontosságú tárgyakon kívül Zemplénmegye átirata folytán tárgyalni fogják a büntető törvénykönyvnek a tényleges katonákra való kiterjesztésének a kérdését. Foglalkoznak a közmívelődési ház létesítésével, a kisvárdai tüzoltóság átalakításával, a nagykállói közlegelő megvásárlásával, a nyiregyházi mértékhitelítő állás betöltésével is.

Anyakönyvi kinevezések. A főispán Adorján Kálmán jegyzői irnokot a balsai, Román János r. k. tanítót a timári s végül Csiha Géza jegyző-gyakornokot az ófehértói kerületbe anyakönyvvezető-helyettesnek kinevezte.

Képviselési közgyűlés. Tegnap délután tartott gyűlésében a város képviselőtestülete kimondta, hogy a Grósz L. H. indítványának elvetésével a Morgót felépíti. A cserkeszi korcsma és iskolára nézve létrejött cserét jóváhagyta. Ezen kívül egy pár kisebb fontosságú ügyet intézett el.

Dalárdisták Egerben. Koszorus dalegyletünk vasárnap este kitünően sikerült dalestélyt rendezett a Korona udvarán. Viharos tapssal honorált a közönség minden egyes számot. Csütörtökön indultak el városunkból a dalárdisták, hogy a következő napokon Nyiregyháza város színeivel Egerben felvegyék a küzdelmet. Lapunk zártáig nem érkezett hír ottani szereplésükről, de a jelek szerint az elsők között lesznek az eredmény kihirdetésénél.

Az új iskolaszék. Folyó hó 12-én alakult újra Nyiregyháza város iskolaszéke. Elnökké a tanítás rezsztorát: Martinyi Józsefet, II-od elnökké Prok Gyulát, az iskoláztatás lelkes szószólóját választották meg. Jegyzőül Kardos Istvánt, a polg. fiiskola fiatal, de magas míveltségű igazgatóját, továbbá Werner Lászlót, az iskolaszék régi tehetséges tagját kérték fel. A gondnoki tisztelet a polgári leányiskolára és óvódára nézve Adorján Ferencsel, a polgári fiiskolára vonatkozólag dr. Bartók Jenővel, a hosszuháti és nagyla-

posi elemi iskolára pedig Klár Sándorral töltötték be. Minda három arra érdemes férfi, akik eddig is sokat tettek az iskoláztatás érdekében.

Halálozás. Mély megdöbbenéssel, a legőszintébb részvétellel fogadtuk ama gyászhirot, hogy özv. Zierék Edéné sz. Kralovánszky Jolán önként eltaszította magától az életet. Amióta ugyanis fia, akit imádásig szeretett, öngyilkosságot követett el, a legjobb édes anyja vigasztalhatlan volt. A mérhetlen fájdalomtól megfört anyaszív odavágyott, ahol feledhetlen fia pihenő örök álmát. A rokonok szereteteinek megnyilatkozása, a legteljesebb részvét vigasztalása, nem volt képes megnyugtanni azon anyát, akinek minden reménysége egyetlen fia volt. Álmatlanul átvirasztott éjeleken, keserű könyvezések között átküzdött napokon, folyton a fiától való megváltás rettenetessége lebegett szemei előtt. Megtelt és kiürittetett a méregpohár. A megsebzett anyaszívet megfagyasztotta azon halál lehelete, mely érzékeny csapásokat mért reá. Mult szerdán délelőtt ritkán tapasztalható, nagy és általános részvét kísérte sirjába a legjobb anyát, a jó gyermeket, a szerető roknot, a nemesen gondolkodó jószágos urnót. A fájdalomtól lesujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Kralovánszky Lászlóné Blahunka Terézia édesanyja; Kralovánszky Etel Fejér Imréné, dr. Kralovánszky László és Kralovánszky Kálmán testvérek, számos rokonuk nevében is, fájdalommal tudatják, hogy a kedves gyermek és szeretett testvér: Özv. Zierék Edéné Kralovánszky Jolán folyó hó 12-én, délután 1 órakor, rövid szenvedés után, életének 56-ik évében, elhalálozott. A megboldoguit drága tetemei folyó hó 14-én, délelőtt 10 és fél órakor fognak az ágostai ev. egyház szertartásai szerint, a Sóstói-uton fekvő gyászházból a Morgó-temetőbeni családi sírboltban, örök pihenőre elhelyeztetni. Nyiregyháza, 1907. augusztus 12. Ádás és béke lebegjen hamvai felett!

Nyilvános nyugtázás. A városi dalegylet által folyó hó 11-én este a Korona udvarán megtartott dalestélye ugy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült. A diszes közönség sorai-ban ott láttuk: méltóságos Kállay András urat, a dalegylet védnökét, a helybeli közöshadseregbeli és honvédségi tiszteket csaknem teljes számban, továbbá a helybeli társadalomnak számottevő sok tagját. Ezen alkalommal az egri országos dalverseny céljaira felülfizettek a következők: Az ügyvédikar koszoru gyűjtéséből 20 kor., mélt. Meskó László államtitkár adománya 10 kor., Erdey Kálmán 10 kor., Eckert Elek 5 kor., ifj. Kállay András 8 kor., Lázár Kálmán és Karner József 3—3 kor., dr. Szokolay Gyula, Ruzsonyi Pál 2—2 kor., Jánosky László, Vityi József, Oberländer N., Kovács András 1—1 koronát. A dalegylet részéről hálás köszönet.

Jubileum. Tegnapelőtt szép ünnepélyt rendezett a Budapest keleti pályaudvaron lévő postabivatal személyzete Mándoki Miklós főtisztnek, vármegyénk szülöttének a tiszteletére. 25 éves szolgálataján a jubileuma alkalmából értékes ajándékokkal lepték meg.

A nemzeti szalon Nyiregyházán. A nemzeti szalon vezetősége a napokban állította össze őszi programját. Budapesten főleg Linek-féle képekből rendez nagyobb kiállítást. Ezenkívül a vidéken is bemutatja gyűjteményét és újból lerándul Nyiregyházára.

Cabaret-estély Nyiregyházán. A Nyiregyházi Iparos Ifjak Önképző Egylete f. hó 25-én, az ipartestület disztermében, jótékonycélu cabaret-estélyt rendez. Az estélyen Balassa Leona, az orsz. szini-akadémia jelesen végzett növendéke, Szimbolinecz János, gör. kath. éneklész, Beregi Dezső városunk elismert jó szavalója közreműködésével, az iparos ifjak egylete műkedvelőinek színe-java vesz részt.

Szabad tanítás. A Budapesti Hirlap f. hó 11-iki számában közli, hogy a fővároson kívül ezidőig csak Nyiregyháza határozta el a szabad tanítás behozatalát. Ehez a jelenséghez hosszabb kommentárt fűz és méltatja a közmívelődési ház létesítéséért pályázó városnak a kulturális intézményekkel szemben tanusított áldozatkészségét.

A jegyzői mulatság rendezői tudatják, hogy mindazok, akik valami tévedés folytán a f. hó 17-ediki mulatságukra meghívót nem kaptak, ne vegyék ezt tőlük rossz néven, mert ők arra minden intelligens embert szívesen látnak.

A dohánybevéltás reformja. A pénzügy-miniszter fontos változtatásokat hozott be a magyar gazdasági egyesület kezdeményezésére. Polgári biztosok helyett ezután a vármegyék gazdasági egyesületek javaslatára, a gazdasági egyesületek szövetsége nevez ki bizalmiférfiakat.

Miniszteri döntés a keskenyvágányu vasutak ügyében. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a keskenyvágányu vasutak építését nem fogja támogatni. Ezek a vasutak bénítólag hatnak a forgalom lebonyolítására, mivel a Máv. kocsijai nem mehetnek át rajtuk. Keskenyvágányt ezután csak iparvasutaként lőüzemmel fog engedélyezni.

Nyomdász-gyűlés. Folyó hó 15-én megalkotották a nyomdászegyesület nyiregyházi csoportjukat. Elnökké Schmidt Mihályt, alelnökké Hlovay Lajost, pénztárnokká Borbély Sámuel, jegyzővé Kazimir Károlyt, ellenőrökké Szentesy Pált és Feuerstein Jenőt, könyvtárnokká Davidovics Jenőt választották meg.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A helybeli ág. h. ev. ifjúság f. hó 11-én a helybeli ág. h. ev. templom belső berendezésének alapja javára rendezett műkedvelői színelőadásán és táncmultságán jegyeiket megváltani szivesek voltak a következők: Móríc Józsefné 20 K, Kállay András, Májerszky Barnabás, Häffel Lajos, Nagy Pál, Palicz Jánosné, Konthy Gyula, Bodolóczky Lajos, Bálint András, Mihálik József, Vielorisz Andrásné 10—10 K. Felülfizetni szivesek voltak: Gróf Dessowffii Fivérek 40 K, Bálint András 10 K, Czako Ferenc 7 K 20 fillér, Bálint Károly 6 K, Szilvácsy Mihály 5 K, Grom Géza 4 K 80 fillér, Paulik János, Kucsera Mátyás 4—4 K, Ruttkay Gyula 3 K, Tirpák Mihály, Csicseri Jánosné 3·80—3·80 K, Koller Jánosné 2·80 K, Palicz Pálné, Szántue Károly 2·40—2·40 K, Miholecz N. 2 K, Szikora Pál 1·80 K, Gunczel Gyuláné, Pokareczki Pálné, Mikler Jánosné, Berky Jánosné, Kondás Józsefné, Karasz János 1·20—1·20 K, Sarok Gyuláné, Huray Péterné, Pingor János, Németh József, Szücs Balázs, Magera József 80—80 fillér. Mindazoknak, kik jegyeiket megváltani, felülfizetni s a mulatság lebonyolításánál közreműködni szivesek voltak, az ág. h. ev. ifjúság nevében hálás köszönetét nyilvánítja: a rendezőség.

Közgyűlés. A nyiregyházi kereskedő alkalmazzák betegsegélyző pénztára vasárnap délelőtt 11 órakor a pénztár helyiségében közgyűléss tart.

Kutba esett gyermek. Nagy riadalmat okozott kedden a Kossuth-utcán egy 5 éves gyermeknek, Grósz Jakabnak a kutbaesése. A víz magassága azonban olyan csekély volt, hogy nem fult bele. Szervedett sérülései is jelentéktelenek.

Mérget ivott. Povazsanyecz János helybeli napszámos megunta az életét. Bucsulevele szerint ugy akart meghalni, hogy a teste ne legyen eléktelenítve. Feloldott tehát 3 pakli gyufát és megitta. A szomszédai azonban észrevették tettét és orvost hívtak hozzá. Ma már tul van a veszélyen.

Szabolcsmegye vezet. A folyó év junius haváról készített statisztikai kimutatás megdöbentő adatokat tár elénk. Az ország vármegyéi közül legtöbben Szabolcsmegyéből vándoroltak ki. 203 utlevelet adott ki alispánunk. Utánunk Zemplén (192), Borsod (147), Vas (142), Veszprém (109), Szatmár (108) következnek.

Az állami tisztviselők orsz. egyesülete ezuton kéri fel a szabolcsmegyei állami tisztviselőket, hogy a Szegedre összehívott kongresszuson való részvételi szándékukat mielőbb jelentsék be a vezetőségnél. (Cím: Bpest, Albrekt-u. 11.)

Megszűnt ragályfészek. Az Ér-folyó tisztántartása érdekében tett felszólamlásunknak megvan a kívánt eredménye. A főkapitány, mihelyt értesült a visszasságról, azonnal elrendelte a szücsök kitelepítését és a folyó partjain talált tisztatlanság fertőtlenítését.

Mükedvelő előadás. E hó 11-én az ág. ev. ifjúság, templomuk átalakítása javára, mükedvelői szini-előadást rendezett a városi színházban. Gárdonyi Géza „Fehér Anna” cz. darabját adták elő telt ház előtt. Mondhatjuk nagyon merész vállalkozás volt ez; de a milyen merész, épp oly helytelen is; még pedig azért, mert a darab nem való mükedvelőknek. Igaz, hogy a szereplők a darab azon részét, melyet ők elő nem adhattak, ki is hagyták; de kihagyást a szindarabból sem színművészeknek, sem mükedvelőknek eszközölni nem szabad, mert az által veszít a darab a megérthetőségéből. A fent elmondottakkal nem megróni, hanem jóakarattal figyelmeztetni akarjuk törekvő ifjainkat, hogy máskor olyan darabot válasszanak, amelyből nem kell kihagyni semmit. Az előadásról a következőkben számolunk be: Fehér Annát Magna Zsuzsika, Fehér Lászlót pedig Pelach Andor játszotta; mindketten várakozáson felüli alakítást nyújtottak, felülemelkedtek az összes szereplőkön. Horváth Miklós szolgabíró, Kovács Pál, Dömötört, a féltékeny vőlegényt, Urbán Ferencz, a vőfélyt Vietórisz Pál, a násznagyot Faragó János, Salamon Ióképeczet, Kmetz Lajos, Luczát Szilvássy Juliska, Veron néni Mariska, Manczít Szabó Jolánka, Apolló néni Kucsera Erzsike, Miskát és Berczit, Vitál János és Matolcsy Zoltán, a pandur káplárt Bornemissza Lajos, Gangos, Kolokány, Nánó Abrincs cigányokat: Enyedy Sándor, Sándor János, Soltész József és Kresztyankó György, a papot Udvarhelyi Tihámér játszották dicsőre méltóan. A többi szereplők is jók voltak. A rendezésért és a darab betanításánál kifejtett nehéz munkáért elismerést érdemel Pelach Andor és Kovács Pál. Az előadás utáni táncmulatság is kitűnően sikerült, s a tánc a reggeli órákig a legjobb hangulatban folyt.

Emlékeztető. A gör. kath. ifjúság holnap este a városi színházban rendezi jótékony-célú előadását. Az est sikere nemcsak anyagilag, hanem erkölcsileg is biztosítva van.

Nyiregyházi stquo izr. hitközségtől. Azon szülők, akik tandíjkedvezményben óhajtanak részesülni, felhivatnak, hogy kérvényeiket legkésőbb f. é. augusztus hó 28. napjáig a hitk. irodában nyújtsák be. Később beadott kérvényeket nem veszünk figyelembe. Azon szülők, akik kedvezményben részesültek már, tartoznak újból eziránt folyamodni. Az iskolai beiratások f. é. szeptember hó 1, 2, 3. és 4. napjain mindig d. e. 8--12-ig eszközöltnének. A tanítás szeptember hó 5-én kezdődik. (A stquo izr. hitközség Iskolaszéke.)

A gépészek orsz. szövetsége ezután a munkásközvetítést ingyen közvetíti. Bejelentések a budapesti központhoz intézendők (VIII. ker., Szentkirályi-u. 28.).

A nyiregyházi orsz. vásárnak szeptember 9-edikéről és 10-edikéről, ugyanazon hó 16. és 17-ére kért áthelyezését a miniszter nem engedélyezte.

Vakok ingyenes felvétele. A Neuschloss-féle intézet (Bpest, VII., Sip u. 12.) elhatározta, hogy 2-10 éves vakgyermekeket ingyen vesz fel. A növendékek benlakást és ételmezést is ingyen kapnak. Folyamodni szept. 20-ig lehet.

A rendőrség mozgalma. Nyiregyháza város rendőrsége mozgalmat indított drágasági pótlékba való részesítése iránt. Kimutatják, hogy negyven korona körüli összegből havonta egy család ember nem képes kijönni. Ugy segítenek magukon, hogy az éjjeli szolgálatot teljesítők napszámra mennek. Ez a szokás azonban nemcsak a rendőrség teljesítőképességének a rovására megy, hanem betegségbe is dönti őket.

Feltört korcsma. A Honvéd-utcán lévő Farkas-féle korcsmába az éjjel betörték. Kisebb mennyiségű pénzt és ételisztereket loptak el. A tettesek kiderítését megnehezíti az, hogy a korcsma jól megy és sokan ismerősök a helyi viszonyokkal.

Leszurt ember. Tegnapelőtt egy embert találtak Pátróhán az utcán meghalva. Az élesztési kísérletek eredménytelennek bizonyultak. A vizsgálat személyazonosságának megállapítása érdekében folyik. Azt már kiderítették, hogy korcszámban volt és onnét való távozása közben szurta le ismeretlen merénylője.

Ismét cigányok. Görögszálláson tegnap a vasuti ör nem akart egy cigány karavánt a sorompón áteresztetni. A veszekedés javában folyt, amikor jött a tokaji vonat és oda nem figyelő embereket csaknem elgázolta. Az ör telefonon kért a vasuti állomástól segítséget, melynek megkeresésére a rendőrség kivonult és a zavargók közül többet letartóztatott.

Bele fult a kutba. Fintor Lajos nagy-kállói lakos kutak ásásával foglalkozott. Az utóbbi időben szívbjajos lett s ennek dacára folytatta mesterségét. A napokban egy kut tisztítása közben elővette régi baja, eszméletét veszítette és a kutba fuladt.

Haláruda. A polgármester nagyfontosságú intézmény létesítésében tette meg a kezdő lépéseket, amikor Lócse város mintájára tanulmány tárgyává tette egy haláruda létesítésének a kérdését.

Felkérteünk annak a kijelentésére, hogy a múlt számunkban eljegyzés akadályokkal című újdonságunkban megirt eset nem a polgári vendéglőben, hanem az előtte levő téren játszódtott le.

Szerbtövis irtása. A gazdálkodásra nézve nagymértékben hátrányos a szerbtövis, amely egyes gazdák mulasztása következtében határunkban is elterjedt. A héten egy bizottság vizsgálta át a dűlőket és az irtást elmulasztókat érzékenyen megbírságolta.

Bérbeadás. Berkesz község vadászterületét f. hó 28-án adják bérbe.

Eltűnt siketnéma. Fencsák Mihály nyírbátori lakos által örökbe fogadott Tarka Ferenc nevű 18-éves siket-néma eltűnt. A hibás eszű embert körözik, mert annyira korlátolt, hogy éhen-halástól lehet tartani.

Szülők figyelmébe. Három-négy gimnáziumi tanulót mérsékelt díjazás mellett vállal fel egy uriember. Érdeklődők debreceni-u. 14. sz. a. forduljanak.

Tüz. Kemecseről értesítenek, hogy a Vad Ferenc háza múlt hétfőn reggel ismeretlen októl kigyuladt és leégett.

Szilágyi és Diskánt miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Vilám” centrifugaliss bogozó és zózógépre felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kincsem” és „Hegyalja” borsajfók, nemkülömben a nagy üzemi préseléshez készített „Rákócy kettős kosaru” sajtók, amelyeknél a régi világ fábol készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vas részekkel, hanem csak a fával ami a must színét, ízét, zamátját nem kifogásolja. A törkölyt sem kell össze vagdálni hanem kisebb darabokban is könnyen kilehet venni. Az 1901 évi temesvári az 1902 évi egri és pazonyi II. mezőgazdasági országos 1906. nagyváradi kiállításán a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzéket kívánatra minden érdeklődőnek megkeldi.

Országos sörárpavásár. A X-ik országos sörárpavásár f. augusztus hó 22-ikén lesz megtartva Miskolczon. Felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét. Tájékoztatás a debreceni kereskedelmi és ipar kamarában szerezhető.

A Hir. Ezen a címen új politikai napilap indul Budapesten amelynek első száma augusztus 28-án jelenik meg. A Hir reggeli lap. Budapesten hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre. Szerkeszti Braun Sándor kiadja A Nap újságvalalat. Programja: 1848. Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen intézményeiben, embereiben, céljaiban, eszközeiben egyaránt. Magyar hadsereg. Külön vám. Nemzeti bank. Magyar műveltség. Általános választói jog. Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek: Munkatársai a magyar újságírás kiválóságait. A Hir formára színre, tartalomra egészen új. Híven fog benne tükröződni a magyar közönség érzelm világa. A Hir remek nyomdai kiállításban reggelenként 16-24 oldal terjedelemben a legolcsóbb is. Mesésen olcsó! Egy szám ára Budapesten és vidéken 2 krajcár (4 fillér), tehát 3 krajcárral olcsóbb az összes többi reggeli lapoknál. Előfizetési ára egész évre 8 frt (16 kor), fél évre 4 frt (9 kor.) negyedévre 2 frt (4 kor.), egy hónapra 70 krajcár (1 kor. 40 fill.) Mutatványhónapra 70 krajcár (1 kor. 40 fill.) Mutatványhónapra egyszerű levelező-lapon történő kiszámokat egyszerű levelező-lapon történő kiszámokra az augusztus 28-án megjelenő első számtól kezdve rögtön küld A Hir kiadóhivatala, Budapest, Rökk Szilárd-utca 6 szám.

A Nap. A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legterjedtebb napilapja. Megjelenik 97.000 példányban. Fellelős szerkesztője Braun Sándor. politikai főmunkatársa Lengyel Zoltán. A Nap a 48-as eszmény leghivebb katonája és a 67-es politika kérlelhetetlen üldözője, A Nap Budapestben este jelenik meg és már kora reggel megérkezik a vidékre. A reggeli lapokat tehát fél nappal megelőzi A Nap nemcsak a legkitűnőbb lap, de a legolcsóbb is. Egyes szám ára 2 krajcár. Előfizetés: Negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér. Mutatványszámot készséggel küld: A Nap kiadó hivatala. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.

Orvosi körökben már régismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Vadász-, flober- és revolvertöltények, lópor, serét, tüzijátékok, hegedűhúrok. Dohányzsineg és vízmentes ponyvák legújabb legújnyosabban beszerezhetők: Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. (Volt Török Péter féle üzlet).

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházat, a hol is a legújabb hazai férfi gypju szövetek valamint a legdivatosabb női costumőknek való kelmék kaphatók.

C S A R N O K.

A POZSONYI LIGETBEN. *)

Fölöttem tiszta mennybolt kéklék,

Lágy szellő körülsimogat.

Lehullt virágszirom fehérlik

Mint hópehely a fák alatt.

A nyárfa néha összerezzen.

Zöld lombja közt madár dalol.

Egy-egy virág mint kandi lányszem,

Kacsint rám a bokor alól.

Be jö is itt. Titkon sóhajtván

Szőni szerelmes álmokat.

Amott sudar fenyőfa alján

Egy magányos pad hívogat.

Mint aki nagy terhet czipelve,

Pihenni vágy, leroskadok.

A bús poéta jut eszembe,

A ki ott annyit vigadott.

Óh hány nótát dalolt ő itt el,

Mit ellesett fűzfa, virág.

Mik szivemben visszaverődve

Zsongnak mint bús melódiák.

Óh mennyi rózsás álmat szőtt meg!

S az álma mind félbe maradt.

A sok álom, a megszóvetlen

Most itt pihen szivem alatt.

Itt zsong mind és egy szöke lányról

Mond síró-rívó éneket.

Boldog poéta, egykor Ó is

Egy szöke kis lányt szeretett.

Az is oly szép lány volt mint te.

De szive volt, nem mint neked.

*) Emlékezés, a sajnos oly korán elhunyt, jeles poétáról, Revicky Gyuláról.

Alkohol.

Irta: Szamuely Tibor.

Az est beállott. Az égon sűrű szürke felhők tornyosultak egymás fölé. Az utcák gázlámpái alig világítottak valamit, inkább gyertyalángoknak látszottak. Csak néha-néha tűnt egy-egy siető alak, aztán ismét üres lett az utca. Hat óra felé kezdett csak élénkülni, mert akkor jöttek ki a gyárakból a munkások. Nem igen beszélgettek, mert a csipős északi szél arcukba kergette a gyárak kéményeiből kitóduló folyótó füstöt. Mindenki azon igyekezett, hogy menél hamarabb jusson övéi körébe. Legelől jöttek a hivatalnokok, utánok az intelligensebb munkások s végül a legszegényebb munkások, a napszámok, a valódi proletárok, akik közül bizony igen keveset vártak otthon fűtött szobával, meleg vacsorával. Akinek volt is otthona, az nem a városban, hanem egyik közeli faluban volt s most annak oda kellett kigyalogolnia ilyen dermesztő hidegben, szél-

ben. Az otthon nélküliek a pálinkamérések felé tartottak, hol vigaszt találhatnak bajaikra egy olyan állapotban, amelyben gondjaikat, keserveiket elfelejthetik.

Különösen a Gyár-utca sarkán lévő korcsmába tódult a munkás nép. Ide vándorolt a munkások heti keresetének legnagyobb része, itt örlődött meg a munkások munkasereje, itt semmisült meg a munkások családjának boldogsága és nyugalma, itt van a fészke a bűnnek és nyomornak és forrása a végnélküli szenvedéseknek. Ki tudja azt, hány család nyomoruságát, hány ember boldogtalanságát okozta már ez a korcsma? Mennyi szépen induló életpályát szakított már derékon, mily sok szép reményt semmisített már meg?

Ezek a szegény proletárok azonban nem törődnek már az alkohol gyilkoló, emberirtó hatásával, mert legnagyobb részük oly életet folytat, mely tele van nélkülözésekkel, szórakozásukról szó sincs, a lakásuk igen gyakran szűk, sötét, kellemetlen, világításra és fűtésre vagy egyáltalában nem, vagy csak szűken telik, néha még az élelemre sem; rászorulnak tehát arra, hogy bufelejtés képen magukat elbódítsák.

Szombat este volt. Ilyenkor szokták megkapni a munkások heti bérüket a gyárakban. A korcsmában ilyenkor olyanok is megfordulnak, akik hétköznapon feléje sem néznek. Van, aki csak azért megy be, hogy magával egy kis italt vigyen haza, de sajnos vannak olyanok is, akik azért mennek be, hogy heti keresetüknek legnagyobb részét elgyák. Ezek a megrögzött alkoholisták igyekeztek most is, hogy szokott helyüket elfoglalják.

Két nagy szobája volt ennek a korcsmának, de rövid idő alatt annyira megtelt, hogy olyan vendégek is voltak, akiknek állva kellett meginniok egy pár pohár pálinkát, míg el nem távozott egy másik vendég. Így változott a korcsma közönsége. Egyik vendég jött, a másik ment.

Amíg a korcsma csak úgy nyelte az alkohol imádóit, azalatt nagy vastag hópilek kezdtek szállani az utca sarába. Ismét csak kiürült az utca, nem lehetett látni egy árva lelket sem; ismét csöndes lett az utca, csupán a korcsmából hangzott ki egy cigánybanda rossz zenéje és a mulató munkások kurjantása. A korcsma ajtaján és ablakán át komisz dohányfüst, gőz és bódító pálinkaszag áradt ki.

Kilenc óra lehetett, amikor egy férfi alak vonult végig a Gyár-utcán. Ruházata mutatta, hogy munkás. Amint elhaladt a sarki korcsma mellett, megütötte a bódító pálinka szaga, hallotta a mulató emberek

zsváját, megállott, mert valami ismeretlen érzés vonzotta, hogy bemenjen a korcsmába inni, ennek az érzésnek nem tudott ellentállni, bement az alkohol illatától terhes levegőjű korcsmába. Odoben már javában szólt a cigányok hegedűje, a különféle szeszes italok már felvidították az ivók kedélyét, mindegyiknek szemében már ragyogott az az szokatlan fény, mely rendes kísérő jele az ivásnak, a beszélgetés is már szakadatlanul folyt minden asztalnál, amikor belépett a férfi az utcáról.

Egyik sarok asztalhoz telepedett le, senkire sem vetve ügyet. Őt sem igen nézegették, mert csak egyszerű munkásember volt, akinek rövid felöltője alól kilátszott a kék munkás zubbony. A korcsmárostól bort kért s miután megkapta elfogyasztotta. Senkire sem figyelt, senkihez sem beszélt, csak a maga gondolataival volt elfoglalva. Ujból meg ujból bort kért s csak ivott folytonosan. Nem vett észre semmit, ami körülötte történik. Nem látta, hogy mint fogy a korcsma közönsége, mint válik a nemrég józan emberből — az alkohol fogyasztása miatt — állat; nem látta, hogy az óra mutatója már régen elhagyta a tizenkettőt; nem látta, hogy a vendégek már el is hagyták a korcsmát, csak az asztal alatt feküdt még néhány ember állatok módjára, teljesen részegen, az alkohol hatása alatt reájok az ellenállhatatlan álom s úgy feküdtek, mint a tők a sárga földön. A cigány már egyedül csak neki játszott, de ő ezt sem vette észre, ezt sem hallotta meg. Látták a cigányok, hogy itt bizony nem sokat fognak elhegedülni, összeszedték cók-mókjukat és elhagyták a korcsmát reggel három óra körül.

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenet.

M. Beküldött nyilatkozatát f. szerkesztőnk hazaérkezéig félre tettük. A dolog egy cseppet sem sürgős. Pár napi késés nem változtatta a dolgot.

Többeknek. Helyszükre miatt egy kis türelmet kérünk. A kéziratokat lehetőleg a hét elején sziveskedjenek hozzánk juttatni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

K. 13601/1907.

Árlejtési hirdetmény.

A köveztvám alap terhére az új építési programmba felvett Posta-köz és a Vármegyeház-tér előtt elvonuló utszakasz ut burkolatának elkészítésére árlejtést hirdetek.

Részletes tervek és költségvetés, továbbá az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a mérnöki hivatalban tekinthetők meg.

A zárt írásbeli ajánlatok folyó évi szeptember hó 14-ik napjának délelőtti 10 órájáig adandók be hivatalomba. Később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Nyiregyházán, 1907. augusztus 12.

Májerszky Béla,
polgármester.

Dr. Halász Jenőné Szegedy Klára úrnő tulajdonát képező a nyirmadai és kisvarsányi határban fekvő

370 holdas ingatan
(1200 □-ölével)

szabadkézből eladó

Az eladással Dr. Hunwald Izidor fehérgyarmati ügyvéd van megbizva, ki bővebb felvilágosítást nyújt.

„Mc Cormick“-féle

fűkaszaló gépek, marokrakó és kéveköto, aratógépek; acélból készült **gyűjtőgépek** — önműködő kiemelő készülékkel — és különféle különlegességi új gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők — és állandóan raktáron található — a

LICHTMANN VLMOS

gépkereskedő cégnél

Nyiregyházán (a gr. Károlyi-téren).
Ugyanott: **8** és **6** lóerejű, keveset használt gőzeséplőgépek, továbbá: „Johnston Harvester“ valamint **Hoffherr** és **Schranz**-féle kevéssé használt fűkaszaló és aratógépek is kaphatók.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselte Nyiregyházán

Májerszky Barnabás
gépgyárosnál.

Hirdetések

jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

Jó varrógépek és kerékpárok

csakis

Herskovits Gyula

varrógép-raktárában

Nyiregyházán

Széchenyi-tér,

Kisvárdán

a m. kir. postával szemben.

Kedvező részletfizetés!

Bencs János örökösei tulajdonát képező ház, mely a Selyem-u. 1. sz. (Zöldség-tér) fekszik, **örökáron eladó.**

Értekezhetni **Obárlender Károly** urral a vasgyárban.

Nyári és vadász saison cikkek!

Winnchester és Browning ismétlődő serétes puskák.
J. P. Lauer & Sohn cégtől Sull-Belga és Steyrvadász fegyverek.
 Revolver, flóbert és esősz puskák.
 Patronáskák, vadászszék, üres és töltött patronok.
 M. k. lőpor és serét eladás, az összes vadászathoz kellékek.
 Lovagló nyereg és felszerelések.
 Agarász és hajtó ostorok, koci és ló-takarók, utazó Plaidek.
 Lawn-Tennis felszerelések. Ládák, Rackettek stb.
Fotballabdák és Croque játék.
 Tennis cipők, övek és sapkák.
 Gummi eső köpenyek és kerék vízmentes gailérok.

Utazó és Cupe fonott kosarak,
Ládák és kézi bőröndök.
 Kerti fonott butorok többféle színben.
 Kerti színes nagy napernyő állvánnyal.
 Gyermekek fekvő- és tolókoszik.
Torna készletek.
Függő ágyak.
 Összehajtható kényelem székek.
 Gyermekek reform székek.
Kerékpár és szerek.
Acetylén kocsilámpák.
 Keztyű-, kalap-, cipő-, harisnya, férfi fehérnemű és nyakkendőben a legnagyobb választék.
 Nap- és esőernyők, illatszerek és szappanok. Gummi fürdőkádak.

RUZSONYI PÁL női- és férfidivat, műipar-, sport- és játékkészlete a **NYIREGYHÁZÁN.**
 „Zöld papagályhoz.“

Nyiregyházi Göztéglagyár Részvénytársaság.

* Városi iroda: Városház-utca 7. szám. *

Ajánlja kitünő minőségű:

géppel gyártott tégláit,
 géppel gyártott válogatott tégláit, ~~~~~
 kézzel gyártott tégláit.

Helybeli megrendelések házhoz szállítatnak.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL“

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
 „Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Szélhajtó és giresesillapít

Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utárvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető: **JULIUS BITTNER** gyógyszerháza, Gloggnitz (Nied.-Oest).

Új találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és díszoklevéllel több ízben kitüntetve.

Telefon 125. sz.

Alapított 1869. évben.

Telefon 125. sz.

Tengelynélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes keuo szerkezettel.

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen újonnan átalakítok darabonként 14 koronáért. Ekék s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása, valamint újonnan a legjutányosabb áron. Fúrott kutak építése bármilyen kaliberű csövekkel.

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kivánatra költségvetéssel készséggel szolgálók.

Szilágyi Mihály ekegyára és turottkut építési vállalata Nyiregyházán.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban

legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Szolyvai gyógyviz

Elsőrendű szakférfiak vegyelmezése alapján **lithion** tartalmánál fogva kiváló hatású **köszvény, vese, hólyagbajoknál**, úgyszintén gyomor, torok, tüdő, gégebántalmaknál. Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palackokban.

Vasmentes. Könnyen emészthető. Csira-mentes. Borral igen üdítő ital.

Megrendelhető:

Uradalmi ásványvizek bérleténél.

Szolyván. (Bereg.) Telefon 42-55.

Kapható minden fűszer és ásványvizkereskedésben.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KOHN SAMU

szobafestő és mázoló

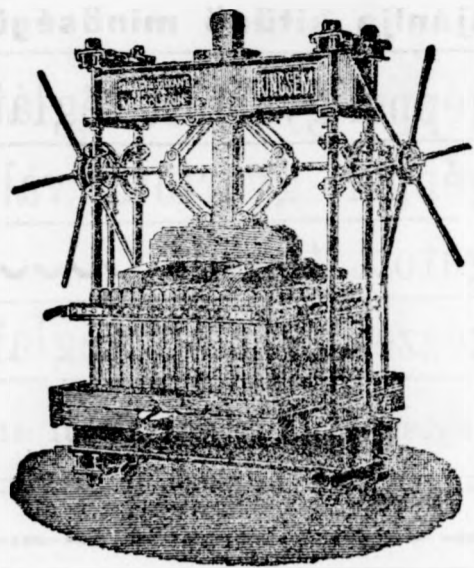
Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Elvállal minden e szakmabeli épület, templom, szoba, fa és vasnemű szakszerű festését és mázolását a leg egyszerűbb valamint legdiszesebb kivitelben.

Különleges aferezések.

Borsajtóink a pécsi kiállítás borászati csarnokában megtekinthetők.
1906. Nagyváradi: I. díj, díszoklevél. — 1905. országos gazdasági kiállítás,
Pozsony. I-ső díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás. Eger: 1 díszok-
levél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK.

Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű Rákóczy **kettős kosaru sajtók**, nagyüzemi préseléshez.

Főlénye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szóllőzuzók és bogyózók
„VILLÁM” legújabb centrifugális bogyózók és zuzógépek.

Árjegyzék ingyen! Árjegyzék ingyen!

SZILÁGYI és DISKANT

gépgyára MISKOLCZ.

Óvás!

A legutóbbi időben felmerült azon sajnálatos tény, hogy a „Dréher Antal” jelzésű üvegekbe más gyártmányú söröket fejtenek és árusítanak, a közönség ezáltal pedig megtévesztve van. Ennélfogva bátorodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy csakis az a valódi kőbányai Dréher-féle sör, amely „Dréher Antal Kőbánya” jelzésű dugóval van ellátva.

Kiváló tisztelettel **Friedmann Jakab,**

a Dréher Antal kőbányai serfőződé szabolcsvármegyei kizárólagos képviselője.

A Széchenyi-tér 3. számú ujonnan átalakítandó házam egyik utcai lakását — esetleg egy üzleti helyiséggel — avagy, egy 4—5 szobát igénylő hivatalhelyiség gyanánt, f. évi november 1-re **bérbeadom.**

Lichtmann Vilmos,

(Gróf Károlyi-ter.)

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz

gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchenyi-tér 8.

Ajánlja új **Viktoria** sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecs kavágóit és gőzcséplő gépeit.

Nagyban. Telefon 121. sz. Kicsinyben.

Wassermann Sámuel

üveg és porcellán kereskedése Nyiregyházán.

Ajánlja ujonnan felszerelt s kibővített áru-raktárát, mindennemű **asztali, teás, kávé s mosdó** készleteit, ugyszintén üveg és porcellán háztartási cikkeit. A magyar ezüst valamint lámpa s fémáru-gyár r. t. összes készítményeiből állandó s nagy raktárt tartok.

Elvállal **épület üvegezéseket**, mindennemű **ólomba, rézbe s ezüstbe** foglalt **mű-üvegezéseket, csiszolásokat** és javításokat, melyekre tervekkel, költségvetésekkel s mintákkal szívesen szolgálok.

Nagy raktárt tartok finomabb kivitelű **pala-sander, jávor, narancs, dió, tölgy** és **mahagoni** keretekből, melyek a legizlésebb kivitelben kerülnek forgalomba.

Nagy választék mindennemű **akvarel** és **olajnyomatu világi, táj- és szt.-képekben.** Fényképnagyítások kis kép után is, igen jó hírnevű festőművész részére elfogadtatatik s csakis kifogástalan képek szállítatnak.

Vendéglősöknek és egyleteknek 5% engedmény.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb

butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stíli ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legújabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Telefon 140.

Telefon 140.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése és könyvkötészete

Nyiregyháza, Városház-épület.

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hivatalos, kereskedelmi, gazdasági és magánjellegű nyomtatványok izléses és szakszerű elkészítését gyorsan és jutányos árszámitással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az életben szükséges nyomtatványokat, írópapírt és más irodai kellékeket.